

Biuletyn Polonistyczny

06.11.2019

Data wydarzenia: 14.10.2020 - 16.10.2020

Empatia, gościnność, solidarność w literaturze polskiej od XIX do XXI wieku

Typ wydarzenia: Konferencja

Miejscowość: Kraków

Organizatorzy: Centrum Badań Dyskursów Postzależnościowych, Wydział Polonistyki UJ

Grupy docelowe: Doktoranci, Samodzielni Pracownicy Naukowi, Doktorzy

Centrum Badań Dyskursów Postzależnościowych oraz Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego zapraszają do uczestnictwa w konferencji naukowej "Empatia, gościnność, solidarność w literaturze polskiej od XIX do XXI wieku", która odbędzie się w Krakowie w dniach 14-16 października 2020 r.

Empatia, gościnność i solidarność – jak również ich zaprzeczenia – często stają się przedmiotem namysłu we współczesnych badaniach kulturowych, w szczególności postkolonialnych i postzależnościowych. Wynika to stąd, że pozostają one w ścisłym związku z kwestiami stosunku do Innego i do swojej zbiorowości, otwierania się czy zamykania na cudzy i własny świat, tym samym zaś stanowią problematykę zasadniczą dla rozważań nad odrzucanymi, a mimo to wciąż panującymi dyskursami wykluczeń i zaborczej władzy. Dlatego proponujemy konferencję – mającą prowadzić do wydania publikacji książkowej – której celem byłaby refleksja nad wspólnymi cechami empatii, gościnności i solidarności oraz ich przeciwieństw, a także nad specyfiką tych zjawisk w porównaniu ze sobą. W rodzimych studiach refleksja ta jest tym bardziej potrzebna, iż wyobrażeniu Polaków o swoim narodzie jako wyjątkowo wrażliwym na krzywdę innych, tolerancyjnym i solidarnym przeczą nie tylko liczne fakty, ale również wizje polskości funkcjonujące w innych społeczeństwach.

W świetle postkolonialnych/postzależnościowych diagnoz empatia, gościnność czy solidarność mogą stawać się kategoriami politycznymi, mają różne odmiany i przechodzą nieraz w swe zaprzeczenia: wstręt, wrogość lub alienację. Identyfikowane z formami narracyjnymi wartości te przekładają się na działania pisarskie i czytelnicze, fikcyjną reprezentację, poetykę i retorykę tekstu. W tym ujęciu literatura nie tylko odzwierciedla relacje międzyludzkie oraz postawy wobec wszelkich czujących istot i bytów nieożywionych, lecz także przemodelowuje świat,

ma funkcję performatywną, jako praktyka etyczna zmieniająca granice między „ja” i „nie-ja”.

Zapraszamy do rozważenia w referatach i dyskusjach konferencyjnych zagadnień, które mieściłyby się we wskazanych niżej **obszarach tematycznych**:

- Literackie obrazy, świadectwa czy też próby zdefiniowania empatii, gościnności i solidarności, a także ich zaprzeczeń jako zjawisk o cechach wspólnych i odrębnych.
- Wyłaniające się z tych przedstawień diagnozy polskiej kultury, rozpatrywane w ujęciu postkolonialnym/postzależnościowym. Rewidowanie stereotypów dotyczących polskości w zderzeniu z faktami, przy uwzględnieniu sprzecznych interpretacji i ocen.
- Różne postaci otwarcia na inność i solidaryzowania się ze swoim światem: fantazmatyczne albo praktykowane; wchodzenie z obcym i własnym w interakcje bądź podporządkowanie się im, ale też środek do objęcia nad nimi władzy; zachowawcze i radykalne, narażające jednostkę czy zbiorowość na ryzyko zatracenia siebie.
- Różne obiekty i zakresy identyfikacji, mającej unieważniać albo kultywować różnice: kulturowe, etniczne, rasowe, wyznaniowe, ideologiczne, polityczne, płciowe, międzygatunkowe (ludzkie/nieludzkie), bytowe (świat ożywiony/nieożywiony).
- Paradoksy i ambiwalencje otwartej postawy: będące skutkiem przeistaczania się jej w swą odwrotność; motywowane trudnością w ocenie badanych zjawisk; wynikające z różnic między poszczególnymi warstwami tekstu.
- Identyfikacja z tym, co obce i własne z perspektywy historycznej: przeobrażenia idei, zachowań, ocen, stereotypów dotyczących empatii, gościnności i solidarności oraz ich wpływ na zmiany w polskiej literaturze od XIX do XXI wieku.
- Poetyka i retoryka tekstu literackiego skłaniającego do partycypacji lub awersji: techniki narracyjne, figury i tropy o charakterze afektywno-manipulacyjnym, które mają przyciągać lub odpychać odbiorcę.
- Literatura obrazująca empatię, gościnność i solidarność oraz opozycyjne wobec nich zjawiska jako forma mimetyczna, fikcyjna reprezentacja, a jednocześnie praktyka etyczna o mocy sprawczej.

Prosimy o przesłanie tematów wystąpień wraz ze streszczeniami do 31 grudnia 2019 na adresy: dorota.wojda@uj.edu.pl, mateusz.skucha@uj.edu.pl.

Do końca stycznia 2020 poinformujemy, które referaty znajdą się w programie sesji.

Opłata konferencyjna wynosi 400 zł.

Biuletyn Polonistyczny

Prosimy o **nadsyłanie tekstów pokonferencyjnych** do końca listopada 2020 na podane adresy. Po zaopiniowaniu przez Radę Naukową Centrum Badań Dyskursów Postzależnościowych ukażą się one w dziewiątym tomie serii studiów publikowanych w Wydawnictwie Universitas pod patronatem Centrum.

Formularz zgłoszeniowy do pobrania na stronach <https://polonistyka.uj.edu.pl/nauka/konferencje>; <http://www.cbdp.polon.uw.edu.pl/aktualnosci.html>.

Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w tym spotkaniu.

W imieniu organizatorów

prof. dr hab. Hanna Gosk – Uniwersytet Warszawski, przewodnicząca Rady Naukowej Centrum Badań Dyskursów Postzależnościowych

dr hab. Dorota Wojda – Uniwersytet Jagielloński

dr hab. Mateusz Skucha – Uniwersytet Jagielloński

Adres: ul. Gołębia 16, Kraków

Data zgłaszania prelegentów: 31.12.2019

Data zgłaszania uczestników: 31.12.2019

Opłata: 400 zł

Linki:

- <https://polonistyka.uj.edu.pl/nauka/konferencje>
- <http://www.cbdp.polon.uw.edu.pl/aktualnosci.html>

Słowa kluczowe: literatura polska, solidarność, empatia, gościnność, postkolonializm, inność